

Λ
FELSŐZEMPLÉNI EV, REF. EGYHÁZMEGYE

1896. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 27-ÉN

KOLBÁSÁN TARTOTT ŐSZI

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

GYARMATHY SOMA
EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ,

S. A. - UJHELY.

„PANNONIA” KÖNYVNYOMDA NYOMÁSA.

1896.

A

FELSŐZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1896. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 27-ÉN

KOLBÁSÁN TARTOTT ŐSZI

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

GYARMATHY SOMA

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ,

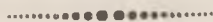
S.-A.-UJHELY.

„PANNONIA“ KÖNYVNYOMDA NYOMÁSA

1896.

*A felsőzempléni evang. ref. egyházmegye 1896. évi
aug. hó 27-én Kolbásán tartott őszi közgyűlésének*

JEGYZŐKÖNYVE.

A felsőzempléni ev. ref. egyházmegye 1896. augusztus hó 27-én Kolbásán tartotta meg őszi közgyűlését Fejes István esperes és Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elnöksége alatt.

J e l e n v o l t a k :

Sárkány Imre, Hajzer Endre, Ujj István egyházi, —
Isaák János, Dókus Gyula, Dókus Ernő, Nemes Lajos,
Lónyay Gábor világi tanácsbírák ; Molnár István lasztóci,
Szegő Benő zempléni, Soltész Gyula kistráskai, Erdélyi
Sándor magyar-jesztrebi, Kádár János legényei, Stefán
Mihály csernahói, Babarék Dániel nagyráskai, Kozma
Antal gereselyi, Sztankovics Lajos kishárii, Szombathy
Antal kolbásai, Tudja Mihály magyar-izsépi, Péter Mi-
hály kisazari, Kozma Gedeon szöllőskei, Horkay Ber-
talan abarai, Kiss Tamás málcai, Bottka Bertalan mig-
lészi, Réz László homonnai, Virág József lasztoméri

rendes, — Ujlaky János tussai helyettes, — Gece Geiza, ifj. Kálniczky János segédlelkészek; Vágó Gyula tanítótestületi képviselő, több tanító, egyházi küldöttek és szép számu közönség.

Mint jegyzők: Gyarmathy Soma egyházi fő, Dókus Ernő világi fő, Hutka József egyházi aljegyző.

1. A közgyűlés isteni tisztelettel vette kezdetét, a melyen Péter Mihály kisazari lelkész emelte fel a lelkeket, a buzgóság szárnyain a könyörgések meghallgató Atyjához. szép imában adva hálát a gondviselő Istennek a megtartás kegyelméért s esdve erőt, segedelmet és áldást közügyeink vezetőire, ezredéves hazánkra és az ebben élő népekre. Az istentisztelet végeztével Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok ur örömteljes érzéssel üdvözölvén elnök-esperes társát azon alkalomból, hogy pár hónapi üdülés után együtt vezethetik a tanácskozásokat, valamint üdvözölve a gyűlési közönséget is, átadta a szót esperesi elnök társának, a ki megköszönve a bizalom és szeretet őszinte érzetének meleg nyilvánulását és üdvözölve a teljes számban megjelent tisztikart és a gyűlésen megjelenteket, a tanácskozást elnöki előterjesztéssel nyitotta meg.

Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!

Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk óta mindazon felmerült ügyek, melyek az esperesi hivatalhoz beérkez-

tek, részint általam, részint távollétemben, Gyarmathy Sámuel főjegyző ur, mint esperesi helyettes által pontosan elintéztettek és igtatókönyvemben 300 számon felül állanak. Köszönetemet fejezem ki a nyilvánosság előtt is a főjegyző urnak odaadó buzgalmaért, melylyel engem két hónapon át helyettesíteni s az ügyeket nagy pontossággal vezetni szives volt. Köszönetemet fejezném ki, de fájdalom, azt már csak emlékezetemben tehetem, Tóth Ferencz volt deregnyői lelkész, a tanácsbírói kar legidősebb tagja iránt is, a ki számos kiküldetésének buzgó és mindvégig kész teljesítése által egyházi kormányzatunknak jobb keze volt és immár most azt kell róla szomoruan bejelentennem, hogy f. hó 10-ik napján, az isten igéjének hirdetése közben, leszálolt érte az urnak angyala és ajkát a papi szószéken lezárva, elszólitotta őt a nyugalom honába. Egy igaz lelkészi jelemmel, egy hivatását szerető és annak élő lélekkel megfogyott egyházmegyénk; legyen emlékezte áldott és nemes életének példája növelő hatásu mindnyájunkra a kötelességek hű teljesítésében!

Lelkészi karunkban történt változások: Lasztomérba Virág József heési lelkész ur hivatott meg Ungmegyéből; Réz László ur, volt sárospataki segédlelkész homonnai misziói lelkészi állását elfoglalta; Ujlaky János volt lasztoméri lelkész ur tussai helyettes lelkészi hivatalában zavartalanul működik s fizetése pótlásául az egyházkerület 150 frt évi segélyt nyújt részére.

Az újbb tanítói változásokról, illetve választásokról az ügyek rendjén fog előterjesztés tételni; itt csak sajnosan említem föl, hogy daczára a 400 frtos javadalmaknak még ma sem lehetett több helyre tanítót kapni. Ujabbán államsegélyt kapnának: Imreg 82 frtot, Miglész

250 frtot, de ezen állomásokon oklevél nélküli tanítók levén, részükre a segély ki nem utaltatik.

Iskoláink szabályszerű meglátogatása iránt az intézkedéseket megtettem s a látogatás eredményéről a tanügyi bizottság előterjesztése fog beszámolni. Ez alkalommal is a Tolcsvai-Nagy-Gedeon alaphól a jutalomkönyveket szétosztottam.

Az egyházkerületre általunk fölterjesztett ügyek kedvező elintézését nyertek. Ezeknek sorából ki kell emelnem, hogy két egyházunk, u. m. a kistráskai és kolbásai egyházak, 1600 — 1600 frt tökesegélyt nyervén, az első adóssága törlesztését, a második a paplak építését most már könnyebben foganatosíthatja.

Egyébként az egyházi buzgóság több helyen élénk munkálkodásban nyilvánul; így Abara tetemes költséggel javíttatta ki templomát, egyszersmind orgonát is vásárolt, a melyért ugy a lelkész, mint az ottani előjáróság és áldozatkész közönség, méltán megérdemlik egyházmegyénk elismerését. Legenye, Nagytoronya, Nagybári, templomaik kijavítását határozták el, a mely körülmények arra mutatnak, hogy szegénységünk mellett is sok akadályt legyőzhet a munkás jóakarát. De a segély is a törekvést és önáldozási költséget támogatja; így az elmúlt évről is 1115 frt domesztikai segély osztatott ki egyházmegyénk egyházai és lelkészei között.

Főlemlítésre méltó a tüzkárbiztosítási szerződésnek újabb 10 évre megkötése, a melynél lényeges dolog az, hogy sokkal nagyobb biztosított összegek mellett mégis tetemesen kevesebbet fognak fizetni egyházaink.

A domesztikai bevallások az eddigi alapokon történ-

vén, alábbszállás itt sem mutatkozik, sőt mivel az 1896. évre 713 frt 60 kr. ajánltatott meg, e szerint egy pár forinttal növekedett a megajánlás.

Végül örömmel jelentem, hogy az egyházakkal közlött felsőbb utasítások szerint, minden egyházunk és iskolánkban megtartatott országunk fenállásának ezred-éves ünnepélye. Hálaimáinkban mindenütt fölemelkedtek lelkeink az örökkévaló istenhez, ki ez édes magyar hazát ezeréven át megtartotta; egyszersmind esedezünk továbbra is hazánk békességeért s e hazában ev. ref. egyházunk felvirágzásáért. Ezen buzgó imádságunk szellemében való állandó és kitartó munkálkodásra kérem és hívom fel most is lelkésztársaimat és a gyülekezeteket, midőn magamat kegyességükbe ajánlom.

S.-A.-Ujhely, 1896. augusztus hó 26.

Fejes István,

esperes.

Midőn közgyűlésünk, elnök Ésperes urnak, az egyházmegyei közügyek vezetése és intézéséről megtett ezen előterjesztését köszönettel fogadja és annak egész terjedelemben jegyzőkönyvbe vételét elhatározza, ragaszkodó szeretetének tanubizonyoságául, erőt és egészséget kíván az üdvös munkálkodás további folytatására.

2. Az elnökség, a hála és benső tisztelet érzetével emlékeztvén meg azon örvendetes körülményről, hogy egyházkerületünknek szeretve tisztelt Püspöke Méltósá-

gos és Főtisztelendő Kun Bertalan ur e napokban érte meg áldásos munkában eltöltött püspöki hivataloskodásának 30-ik évét: indítványozza, hogy ezen ritka szép eset alkalmából, a közgyűlés Főtisztelendő Püspök urat pásztori működésének eme nevezetes időpontján tisztelettel üdvözölje.

Egyházmegyei közgyűlésünk az elnökség indítványát egyhangulag és lelkesedéssel magáévá tévén, elhatározta, hogy Főtisztelendő Püspök ur üdvözléséhez, mint mindenkor, ugy e kiváló alkalommal is benső örömmel hozzájárul, hálás szívvvel ismerve el, hogy Ő Méltósága, egyháztársadalmi életünk minden viszonyai között követésre méltó példa ugy a kormányzás erélyes és tapintatos vezetésében, mint a hűséges munkásság, önzetlen szeretet, bölcs mérséklet és mindenre kiterjedő buzgó gondoskodásban.

Éppen ezen kitünő érdemek elismerő tanubizonyságaként, a leglelkesebb örömmel üdvözli egyházmegyénk Püspök ur Ő Méltóságát, 30 évet eltöltött főpásztori hivatalában és buzgó szívvvel kéri az isteni gondviselést, hogy hosszú időn át tartsa meg egyházkerületünk és egyetemes magyar ref. egyházunk vezérlésének szent munkájában, anyaszentegyházunk boldogítására és a mi dicsekedésünkre.

3. Ugyancsak az elnökség fájó szívvvel hozza az egyházmegye hivatalos tudomására, hogy Tóth Ferencz

deregnyői lelkész, a tanácsbirói kar legidősebb tagja folyó hó 9-én a szószékből ért szélhűdés következtében 10-én reggel meghalt.

Fájdalmas érzéssel vette egyházmegyénk e szomorú jelentést, mert érzékeny veszteséget szenvedett a megboldogult Tóth Ferencben, a kit tiszta jelleme, példányszerű hűsége, erős ítélő képessége, rendszerető pontossága, szigorú kötelesség-érzete, kiváló egyéni és papi erényei tették hívei körében tiszteltté, tanácskozó testületünkben, valamint az egész egyházmegye és a társadalom előtt kiválóan becsült és bizalommal környezett mintászerű pappá s az egyházmegyei tanács kitűnő birájává.

Legyen áldott a hű, az igaz munkás, a nemes lélek emlékezte!

4. Tóth Ferenc halálával az általa pontos hűséggel és lelkes buzgósággal viselt tanácsbirói tisztség megüresedvén:

Közgyűlésünk ez állásra, a szavazást a jövő 1897. évi február hó 1-ig terjedő határidővel elrendeli, a mikorra a szavazatok az esperesi hivatalhoz mulhatatlanul beküldendők.

5. Egyházmegyei tavaszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 62. pontjával Dudás Lajos egyházmegyei tanácsbíró leköszönése által megüresedett állás betöltésére a

szavazás elrendeltetvén, a szavazatok felbontásával megbizott küldöttség jelenti, hogy a beadott 29 szavazat közül Gyarmathy Soma 27-et és Szegő Béni két szavazatot nyert s így a szavazatok általános többségével egyházmegyei tanácsbiróvá Gyarmathy Soma választott meg.

Egyházmegyénk a szavazás eredményét örvendetes tudomásul vevén, a megválasztott tanácsbirót melegen üdvözli és állásában megerősíti, ki is a hivatali eskü letétele után formában szép hála és szeretetről tanuskodó beszédben köszöni meg ez újabb kitüntetést.

6. A tanácsbirói állásra ekként megválasztott Gyarmathy Soma megköszönve azon bizalmat, melyet az egyházmegye főjegyzőségének egész ideje alatt vele szemben tanusított, állását az egyházmegye rendelkezése alá bocsátja.

Habár egyházmegyénk egy korábbi alkalommal már kimondotta, hogy az egyházi főjegyzőséget és tanácsbirói állást egy és ugyanazon egyénnel nem kívánja betölteni, tekintettel arra, hogy az ügyek menetére nélkülözhetetlenek tartja, hogy a főjegyzői állást legalább egy ideig tartsa még meg, mely kívánságnak nevezett főjegyző hajlandónak jelentkezett eleget tenni az egyházmegyei gyűlés meleg üdvökívánatai között.

7. Elnök Esperes ur jelenti, hogy Homonnára missiói lelkészül berendelt Réz László hivatalát elfoglalta, abba ünnepélyesen beiktattatott és az egyház ingó és ingatlan vagyonáról szóló leltár egy példánya az esperesi hivatalhoz beterjesztetett.

Ezen elnöki jelentés tudomásul vétele mellett Réz László homonnai missiói lelkész az egyházmegyébe bekebeleztetik s a leltári példány pedig az egyházmegyei levéltárba helyeztetik.

8. Ugyancsak elnök Esperes ur, a püspöki hivatal körlevele és az iskolai vallásos iratok vásárlásáról szóló számla becsatolása mellett, — jelenti, hogy a legközelebbi konvent által az egyházmegyénbeli egyházak 460 frt, a lelkészek 410 frt egyszersmindenkori, a kolbásai és kistráskai egyházak² 1600—1600 frt tőkés segélyt nyertek, a Tolesvai-Nagy Gedeon féle 10 frton pedig vallásos irányu könyvek és füzetek vásároltattak és osztattak szét az iskolai körlátogatók által a jobb tanulók között.

Örvendetes tudomásul vétetik.

9. Ugyancsak elnök Esperes ur a lasztoméri lelkész választásról szóló jegyzőkönyv beterjesztése mellett jelenti, hogy ezen egyház lelkészévé Virág József ungmegyebeli beési lelkész választatott meg és hivatala elfoglalása alkalmával abba ünnepélyesen már be is iktattatott.

Virág József lasztoméri lelkészszé történt megválasztása megerősítettik és az egyházmegyébe bekebelezetik.

10. Bottka Bertalan miglészi, Péter Mihály kisazari, Réz László homonnai lelkészek felszentelésre bocsátásuk iránt kérvényeznek.

Nevezettek már a püspöki hivatalhoz előzőleg bejelentetvén: kérelmük teljesítetik és felhivatnak, hogy a f. évi október 4-én Sárospatakon tartandó lelkészavatás alkalmára jelenjenek meg.

11. Olvastatott Marikovszky Béla karádi segéd-tanító Buttykai István sárospataki, Haniszkó János losonci állami képezdét végzett ifjak folyamodványa, melyben tanképesítő okmányaik és a hardicsai, lasztóci s a bánóci egyházak presbyteriumai által tanítókká történt választásról szóló jegyzőkönyvek becsatolása mellett az egyházmegyébe való bekebelezésük és hivatalukba beerősítésük iránt kérvényeznek.

A hivatolt okmányok átvizsgálása után Marikovszky Béla hardicsai, Buttykai István lasztóci, Haniszkó János bánóci tanítókká történt megválasztása megerősítettik és nevezettek az egyházmegyébe bekebeleztetnek. Megjegyeztetvén, hogy amennyiben Haniszkó János bánóci tanító még 19 évet be nem töltött, életkora

miatt végérvényes tanítói oklevelet nem nyerhetett annak idején ezen okmány beterjesztésére utasítottak.

12. Ennek alkalmából az egyházmegyébe bekebelezett és hivatalukat immár elfoglalt új tanítók nemkülönben Földi Tamás szőlőskei tanító a hivatali eskü letételére hivatván fel:

Illés János nagyráskai, Földi Tamás szőlőskei, Haniszko János bánóci, Buttykai István lasztóci tanítók a törvényszerű hivatali esküt a gyűlés színe előtt letévén, részükre a minősítési bizonylat kiadására Esperes ur felkéretik. Marikovszki Béla hardicsai tanító pedig a megszabva levő eskünek, jövő tavaszi közgyűlésünkön történő letetésére utasítottak.

13. Egyházmegyei tavaszi közgyűlésünk 4. jegyzőkönyvi pontja szerint a Dr. Ferenczy Elek világi aljegyző lemondása folytán megüresedett világi aljegyzői állásra beadott szavazatokról tétetvén jelentés az e célra kiküldött bizottság által, ebből kitűnt, hogy a beadott 29 szavazat közül Dókus László 20, Bessenyei István 4, Isaák János 3, Körtvélyessy István 1 és Izsépy Vilmos 1 szavazatot nyertek és így Dókus László a szavazatok általános többségével, világi aljegyzővé választatott.

Egyházmegyénk örömmel erősíti meg a választást s Dókus László megválasz-

tott világi aljegyzőt a hivatali eskü letétele és állása elfoglalására jegyzőkönyvileg felhívni határozza.

14. Ugyanazon gyűlés 7. jegyzőkönyvi pontjában Kovács Gábor csernahói, Illés János nagyráskai és Szextin Antal imregi tanítók megerősítése attól tétetett függővé, ha szabályszerű okmányaikat az esperesi hivatalnál bemutatják.

Elnöklő Esperesnek azon jelentése, hogy Kovács Gábor tanító időközben állásáról lemondott és Illés János tanítói oklevelét bemutatta. tudomásul vétetik, utóbbi állásában megerősítették s az elnökség megbizatik, hogy részére a kiutalt államsegély pótlék folyósítása iránt a szükséges lépéseket tegye meg.

Szextin Antalra vonatkozólag, miután tanítói oklevelének kegyelmi uton leendő elismertetése kérelmeztetett a tanfelügyelőség útján, egyelőre újabb intézkedés nem tehető; — megbizatik azonban az egyházmegyei elnökség, hogy azon esetre, ha a kir. tanfelügyelő felterjesztése nem részesülne kedvező elintézésben, nevezett egyén képesitetségének elismertetését vagy a tanfelügyelőség, vagy szükség esetén az egyházkerület útján eszközölje.

15. Folyó évi tavaszi közgyűlésünk 17. pontjában a csernahói ev. ref. egyház presbyteriuma ismételten

arra utasított, hogy a lelkész kis szobáját deszkáztassa ki, csürét és pincéjét építtesse, a lelkészi és tanítói telkek után esedékes és jelenleg eladás alatt álló közös erdőből járuló s azelőtt már két ízben kicserzett területekről való és eladott fa és cser árának nagyságát szakértő egyén által állapíttassa meg s hajtsa be.

Nevezett egyháznak f. évi augusztus hó 16-áról keltezett azon jelentése, hogy a lelkészi csürt és pinczétrendbe hozatta, tudomásul vétetik. A lelkész kis szobájának kideszkázására, nemkülönben az előbbi éveken kicserzett és még ezentul kicserzendő erdőterületekről való fa és cser árát a lelkész és tanítói telkek után járuló mennyiségének szakértő egyén által leendő megállapítására és behajtására 1897. év március hó 1-ig halasztás adatik, Mindkét rendbeli ügy elintézéséről a presbyterium jelentése jövő tavaszi közgyűlésünkre bevértatik.

16. Ugyanazon gyűlés 20. jegyzőkönyvi pontjával felkérte az egyházkerület a missioi lelkészek választásáról egyöntetű szabályrendelet alkotására.

Egyházkerületünk azon intézkedése, mellyel ezen szabályrendeletnek az őszi közgyűlésig leendő elkészítésével missioi bizottságát bizta meg, tudomásul vétetik.

17. Ugyanezen jegyzőkönyv 22. pontjában a kistoronyai egyház egynegyed urbéri-pusztá zsellér fundu-

sának eladását attól tette függővé egyházmegyénk, ha a heterjesztendő adásvételi-szerződéssel igazolandja, hogy a vételár kamatai a tanító részére biztosítva vannak.

Miután az esperes jelentése szerint az adásvételi-szerződés mindez ideig be nem terjesztetett, de sőt gyanu merült fel, hogy az eladás megtörtént, s az egyház tagjai a vételárát fölvtették és saját céljaikra fordították: anyagi felelősség terhe alatt újból utasítja egyházmegyénk a kistoronyi egyház presbyteriumát, hogy a szerződést az esperesi hivatalhoz haladéktalanul terjessze be.

18. Tavaszi egyházmegyei közgyűléstünk 24. pontja szerint: Sárkány Imre és Nemes Lajos egyházmegyei tanácsbírák ama megbizatással küldettek ki a tussai egyházba, hogy a nyugalomba lépett lelkész Elek Sándor és az oda kinevezett helyettes lelkész Ujlaky János között a lelkészi fizetést megosszák és eljárásukról jelentést tegyenek.

Nevezett kiküldöttek a z érdekelt felek előleges értesítése mellett f. évi április hó 21-én megjelentek Tussán, de fáradozásuk eredménytelen lett, részint azért, mert Ujlaky János helyettes lelkész nem jelent meg, részint mert Elek Sándor lelkész a lelkészi díjlevelet, annak másolata helyett az esperesi hivatalhoz küldte be, így a tárgyalásba sem foghattak.

Ezen ügy nevezett kiküldötteknek továbbra is kiadatik, megbizatván, hogy Elek Sándor és Ujlaky János közt az oszályt tegyék meg.

19. A tussai egyház egyházmegyeileg utasítva lévén iskolai helyiségének a közfal eltávolítása mellett eredeti alakjába leendő visszaállítására.

Mely meghagyás az esperesi hivatal jelentése szerint időközben teljesítve lévén: tudomásul vétetik.

20. Tárgyalás alá vétetett a fenti ponttal kapcsolatban a tussai egyház azon kérelme, hogy tanítói állása nem lévén betöltve, Ujlaky János ottani lelkész végezhesse a tanítói teendőket.

Egyházmegyénk kivételosen megengedi, hogy nevezett lelkész ideiglenesen tanithasson és a kántori teendőket végezhesse a tanítói díjlevélben megállapított díjazás mellett, de megkívánja, hogy a tanítás szorgalmasan és pontosan történjék és már most kijelenti, hogy a tussai egyház részére kiutalt államsegély pótlékhoz nevezett lelkész semmi igényt nem formálhat. Egyuttal utasítja az egyház presbyteriumát, hogy a pályázatot ujabban írja ki.

21. A szerdahelyi egyház presbyteriuma, az egyház tőke-vagyonáról kívánt s a fenti egyházmegyei gyűlés 29. pontjában elrendelt kimutatást beterjesztvén:

Tudomásul vétetik.

22. Ugyanazon gyűlés 30. jegyzőkönyvi pontjában utasítva lett a mihályi egyház presbyteriuma, hogy

266 frt lelkészi, 113 frt tanítói földadó, 78 frt 40 kr. nyugdíjhátralék, 62 frt illeték-egyenértéki adótartozását, részint a lelkész által átengedett 20 hold föld jövedelméből, részint a tanítói fizetésből, részint önerejéből törlessze le.

Miután nevezett egyház presbyteriuma eddigi eljárásáról mostanáig jelentést nem tett: megbizza egyházmegyénk Hajzer Endre és Dókus Ernő tanácsbirákat, hogy a helyszínén megjelenve, szigoruan vizsgálják meg, mennyiben lett elég téve az egyházmegye idézett rendeletének; egyszersmind tegyék vizsgálat tárgyává azt is, vajjon helyre lett-e állítva a lelkészi belhelyen beomlott kut, mely utóbbi célra a nevezett egyház egyházmegyei segélyben is részesült.

23. Ugyanazon jegyzőkönyv 33. pontjában bekivánt magtári számadást a nagybárii egyház presbyteriuma bemutatván:

Megbizatik az egyházlátogatóság, hogy ezen számadást a helyszínén vizsgálja át és a tényleges állapottal hasonlitsa össze.

24. Ugyanazon jegyzőkönyv 37. pontjában utasítva lett a szőlőskei egyház presbyteriuma, hogy az egyház földjeire betáblázott 141 frt, valamint az 1894. és 1895. évi adóhátralék, 1891—93. évi 30 frt bérhátralék és 27 frt egyházkerületi tartozási ügyet, a lelkészlak és többi épületek helyreállítását s a presbyterium újraszere-

vezését haladéktalanul rendezze és foganatosítsa, mely határozatnak a nevezett egyház egy költségelőirányzat bemutatásával felelt meg.

Egyházmegyénknek nem állván módjában mérlegelni, vajjon a bemutatott költségelőirányzattal meg vannak-e oldva az észlelt és javítani rendelt hiányok: megbizsa az egyházlátogatóságot, hogy azt a helyszínén vizsgálja meg s különösen szerezzen biztosítékot az iránt, hogy az előirányzott kiadási tételek, hol fogják fedezetüket találni.

25. A hardicsai egyház részéről. a lelkész jelenti, hogy a 42. jegyzőkönyvi ponttal kijavíttatni rendelt ajtók és ablakok között, a lelkészlakon már egy ajtót készíttettek, de a tanítói lakon ugy az ablakok, valamint az ajtók használatlan állapotban vannak.

Egyházmegyénk szigoruan utasítja a hardicsai egyház presbyteriumát, hogy a tanítói lakot jó ablakok és ajtókkal lássák el még a tél beállta előtt s megbizsa az egyházlátogatóságot, hogy ezen rendelet teljesítéséről a helyszínén szerezzen meggyőződést.

26. Ugyanazon egyház presbyteriuma, a hardicsai lelkész fafizetés ügyének rendezésével bizatván meg.

Miután ennek eredményéről mindezig jelentést nem tett: felelősség terhe

alatt utasittatik, hogy azt mielőbb rendezze s ennek eredményéről az esperesi hivatalhoz jelentést tegyen.

27. A kolbásai egyház roskadozó papi lakának újból építésére tőkéssegélyt nyervén:

Felhivatik, hogy az építésre vonatkozó tervet és költségvetést az egyházmegyéhez terjessze be.

28. Olvastatott a miglészi egyház presbyteriumának jelentése, mely szerint nyugalmazott lelkésze Soltész Károly 43 váltó frt 36 kr. tartozását részben már lefizette s a még hátralékban levő csekély összeget rövid idő alatt ki fogja egyenliteni.

Ezen jelentés helyeslő tudomásul vétetik.

29. Tavaszi közgyűlésünk 61. jegyzőkönyvi pontjában, egyházmegyei ügyész, jogi vélemény adására kéretvén fel arra nézve, vajjon a kiszari tanítói állás javadalmazására szolgált földek nyilvánkönyvileg, a lelkészi hivatalra átvezethetők-e:

Miután az ügyészi vélemény be nem érkezett, annak mielőbb leendő beadására egyházmegyei ügyész felhivatik.

30. Olvastatott a főtiszt. egyházkerület tavaszi közgyűlésének 20. jegyzőkönyvi szám alatti határozata,

mely szerint a segédlelkészek elhelyezése és alkalmazása, továbbá a tanítók változására vonatkozólag, az esperesi kar által készített javaslatokat, elbírálás és véleményes jelentéstétel céljából az egyházmegyékhez átteszi.

Közgyűlésünk azon okból, mert ezen javaslatok az egyházmegyékhez meg nem küldettek, sem pedig az egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyvébe be nem iktattak — nincs azon helyzetben, hogy azokat megtárgyalva, véleményes jelentést adhatna; miért is felkéri a főtiszt. egyházkerületet, hogy a jelzett munkálatokat megküldeni méltóztassék.

31. Olvastatott a főtiszt. egyházkerület f. év május 27—28. napjain Miskolcon tartott közgyűlésének 111. sz. jegyzőkönyvi pont alatt, egyházmegyénk tavaszi közgyűlése 14. sz. alatti felterjesztésére hozott határozata, mely szerint a felterjesztésből nem tudván tisztán megérteni, hogy „*az anyagi ügyeket magában foglaló szabályrendelet alatt*“ tulajdonképen mit ért egyházmegyénk: az indítvány oly meghagyással küldetik vissza, hogy azt szabályosabban körvonalazva terjessze az egyházkerület őszi közgyűlése elé.

Közgyűlésünk a főtiszt. egyházkerület ezen határozatára felvilágosításul jelenti, hogy indítványa az egyházi törvények 241—44. §-ainak egyöntetű végrehajtására irányult s ezekre vonatkozólag kívánt szabályrendeletet és a szabályrendeletek

végrehajtására megfelelő rovatos iverk szerkesztését kéri. Tájékozásul pedig az egyházmegye ide vonatkozó munkálatát is heterjeszti.

32. Kérészy Barna tiszánánai lelkész, a néhai apósa Boronkay Károly volt egyházmegyei tanácsbiró halála alkalmából, a családhoz intézett egyházmegyei jegyző-könyvi részvét nyilatkozatért, a család nevében is köszönetet mond.

Tudomásul vétetik.

33. Olvasatott a szürnyegi egyház folyamodványa, melyben kéri, hogy Molnár István b. ujlaki tanító, kit ez állásra megválasztottak s ki a választást elfogadta: állását a törvényes szokástól eltérőleg még e f. év őszén elfoglalhassa.

Habár egyházmegyénknek jogában áll, hogy rendkívüli körülmények esetén a tanítók változását év közben is engedélyezhesse; de tekintve, hogy a b.-ujlaki egyház hívei ezen választásba beleegyezni nem hajlandók; továbbá, hogy az ujlaki tanítóiállás megüresedése általazottanitanítás szenvedne hátrányt: a kívánt változást meg nem engedi, hanem utasítja a szürnyegi egyház presbyteriumát, hogy az ot-tani tanítói állásra a pályázatot azonnal írja ki, melynek kedvező eredménye azért is biztosítottnak látszik, mert több tanítói állásra csak imént kiirt pályázatok igen kedvező eredménnyel végződtek.

34. Olvastatott a nagymihályi főkegyház presbyteriumának folyamodványa, melyben missiói állás létesítésére segélyt kér. Addig is kéri, hogy istentisztelet gyakrabban tartassék Nagy-Mihályban.

Hasonló tárgyú kérvénye a rebrini egyháznak is felolvastatván, a melyben azt kéri, hogy a lasztoméri lelkész által gyakrabban látogattassék meg istentisztelet tartása céljából s ezért a lasztoméri lelkész, a missiói alapból bizonyos díjazásban részesíttessék.

Egyházmegyénk óhajtaása egy missiói egyház létesítése Lasztomér központtal; ezen óhajának teljesítését fogja munkálni, mihelyt csak a körülmények megengedik. Addig is míg ez megtörténhetnék, felhívja a nagy-mihályi egyház presbyteriumát, hogy gyakoribb istentisztelet tartása iránti óhajtaasukat, önmaguk megadóztatása útján igyekezzenek elérni. A lasztoméri egyház lelkésze megbizatik, hogy ezen missiói ügyre vonatkozó nyomtatványokat, a püspöki hivataltól szerezzze meg, a folyamodványt a szabályzatban megszabott okmányok és ügyiratok kapesán, melyek már részben a levéltárban vannak elhelyezve állítsa össze, illetve az egyházmegyei levéltárnoktól kérje át, melynek kiadására a levéltárnok felhivatik.

35. A nagytoronyai egyház 1450 frt iskolai tanterem építésére. Magyar-Izsép 500 frt templom javításra, Nagy-bári 916 frt 60 kr., Legenye 1714 frt templom-ujításra vonatkozó költségvetésüket, ez utóbbi a birtok-

aránylagos kivetési kimutatást is helybenhagyás és megerősítés végett beterjesztik.

Ezen költségvetések, egyházmegyénk által megerősítettnek és e mellett a legényei egyház részéről bemutatott birtokaránylagos kivetési kimutatás helyesnek és a hivekre törvényesen kötelező erejűnek jelentetik ki s beszédésére az egyháztanács utasittatik.

36. A legényei templom javítási költségvetés és birtokaránylagos kivetés átvizsgálása alkalmával kitűnt, hogy Dókus Ernő és neje Ragályi Ilona Ő Méltóságáék, ezen egyház templomjavítási költségeire 150 frtot méltóztattak ajándékozni.

Közgyűlésünk ezen kegyes adományt, mint a vallás és egyház iránti lelkes buzgóság újabb tanubizonyosságát nagy köszönettel fogadja és az ajándék kitüntetése mellett Dókus Ernő és neje Ragályi Ilona Ő Méltósága neveiket hálás örömmel jegyzi fel évkönyvének fénylapjára és erről Ő Méltóságáékat értesíteni határozza.

37. Esperesi hivatal bemutatja Kádár János kiküldött jelentését, ki az Esperes ur képviselőjében azzal bizatott meg, hogy a nagykázmeri egyház gondnokának az ottani templom javításából eredő számadását a helyszínen vizsgálja meg és derítse ki, hogy az építési költség egy részének elveszéseért kit terhel az anyagi felelősség.

Miután a vizsgálat, részint a tanuk és szakértők meg nem jelenése, részint a gondnok és az egyháztagok ellentétes vallomása miatt eredményre nem vezetett: egyházmegyénk megbizsa Isaák János és Kádár János egyházmegyei kiküldötteket, hogy a helyszinén vizsgálják meg, érte-e anyagi károsodás a nevezett egyházat az által, hogy az építési vállalkozó az egész építési költséget felvette, az építést be nem fejezve, de azt újabb vállalkozóval és újabb költséggel kellett eszközölni és az esetleges anyagi kárért ki vagy kik tartoznak felelősséggel és kárpótlással.

38. Gecse Geiza volt tussai s jelenben helynélküli segédlelkész, arra kéri az egyházmegyét, hogy róla bölcs belátása szerint intézkedni méltóztassék.

Folyamodó kérelmének hely adatik és amenynyiben a segédlelkészek elhelyezése az esperesi hivatal jogköréhez tartozik, Esperes ur gondoskodó figyelmébe ajánltatik.

39. Olvastatott a s.-a.-ujhelyi ref. egyház kérvénye, melyben az oktatásügy rohamos fejlődésére való hivatkozással sulyt fektetve ama körülményre, hogy soknemű szükségei mellett egyáltalán nem képes eleget tenni azon égető szükséggé vált kívánalomnak, miszerint a tankötelesek számához megkivántatandó törvényszerű tantermeket építhetne és tanítóit a haladó kor kívánalma szerinti illő díjazással elláthatná: arra kéri

az egyházmegyét, hogy engedje meg, miszerint az egyház tulajdonát képező iskolai beltelkét, a tulajdonjognak és a becsatolt térrajzon megjelölt tanítói lakás címen kittüntetett épületnek, orgonistái s vallás és énektanítói lakásul történő kikötése mellett az államnak, állami iskola építése és szervezése céljára átadja.

A felhozott nyomós okok figyelembe vétele mellett arra is kiváló tekintettel, mert a leány-nevelés fontos és korszerű ügyét, az igen nagy tért hódító r. kath. apáca-zárda mellett sem karolhatván fel oly mértékben, mint tenni szeretné; arra is tekintettel, mert a s.-a.-ujhelyi egyház kérelme az egyházi törvényekkel nem ellenkezik: kérelmének hely adatik és helyben hagyó megerősítés végett a főt. egyházkerületre felterjesztetni határoztatik.

40. A málczai egyház köréből azon jelentést teszi a presbyterium, hogy Stépán Sándor földbirtokos és egyházi főgondnok az egyház javára regále váltsági kötvényben 1000 frt alapítványt tett.

Az ezredév emlékére kívülről megújított templomtorony bádogtetejének festési költségeit, összesen 60 frtot Stépán Gábor presbyter sajátjából fedezte.

Néhai Bernáth Dániel örökösei templomjavítási célra 50 frtot adtak; a hivek pedig ugyanezen célra 40 frt 40 krt. raktak össze.

Közgyűlésünk anyagi bajokkal küzdő egyházunk iránti szeretetnek és ragasz-

ködésnek eme fényes jeleit köszönettel veszi tudomásul s a kegyes adakozóknak becses neveik és adományaik jegyzőkönyvünk lapjain való megörökítésével hálás elismerését fejezi ki.

41. Ugyancsak ezen egyház presbyteriuma templomjavításra kivetett 250 frt rendkívüli adónak megerősítését kéri.

Minthogy ezen rendkívüli adókivetés a törvény követelményeinek megfelelőleg történt és ellene felszólamlás nem tétetett, megerősítettik.

42. Ugyancsak ezen egyház presbyteriuma tekintettel arra, hogy miután a f. évi pünkösöd harmadnapján a málezai egyházban megtartott „abarái tanítói köri értekezlet“ alkalmával sem az elnök, sem a tagok nem jelentek meg teljes számmal, s az egyháznak az értekezlet ellátására fordított kiadása mégis 11 frt 30 krt. tett ki, arra kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy miután a tanító urak különben sem igen érdeklődnek az ilyen értekezleti gyűlések iránt, legyen kegyes ezen felesleges teher alól szegény egyházainkat határozatilag felmenteni.

Amennyiben a tanító értekezleti gyűlések ellátása eddigelé sem kötelezte az egyházakat, hanem az csak mindég a vendégszeretet kérdése volt: egyházmegyei közgyűléstünk, tekintettel ugyanezen közgyűlés 52. pont alatt hozott határozatára ezen kérést nem teljesítheti.

43. Olvastatott a miglészi egyház presbyteriumának kérvénye, melyben annak előadásával, hogy miután a miglészi tanítói fizetés a nagyméltóságu m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium által 250 frt államsegélylyel 400 frtra ki van ugyan egészítve, de mivel jelenlegi tanítójuk Kastély György sem oklevéllel nem bír, sem azt, hogy 1868-ig folytonosan tanítóskodott nem tudja igazolni, többszöri folyamodásuk dacára tőle az államsegély megtagadtatott, illetőleg a kir. tanfelügyelő által folyamodásuk azon megjegyzéssel küldetett vissza, hogy mutassa ki Kastély György, miszerint az államsegélyre jogosult, úgy megkapja azt, ellenkezőleg nem, — azt kérelmezik: hogy miután a főtiszteletű egyházkerület is megtagadta az évi segélyt, engedjék meg nekik, hogy a miglészi tanítói állásra a pályázatot kihirdessék.

Ezzel kapcsolatban olvastatott Kastély György miglészi tanító kérvénye is, melyben előadja azt, hogy ő még 1860-ik évben lépett a tanítói pályára. Az 1868-ik évi XXXVIII. t.-cz. 133-ik §-a értelmében pedig képesített tanítóknak tekintendők azon tanítók, kik 1868-ik előtti időben a tanítói pályán működtek: mindezeknél fogva tehát arra kéri egyházmegyei közgyűlésünket, hogy részére az államsegélyt kieszközölni kegyeskedjék.

Tekintettel arra, hogy Kastély György 1868. előtt tanító volt, egyházmegyei közgyűlésünk őt az 1868-ik évi XXXVIII-ik t.-cz. 133. §-a értelmében rendes tanítónak tartja s határozatilag kéri fel a megyei kir. tanfelügyelőséget, hogy részére a nagyméltóságu m. kir. vallás- és köz-

oktatástügyi miniszter urtól az államsegélyt kieszközölni sziveskedjék.

44. Olvastatott ugyancsak Kastély György kérvénye, mely szerint 1896. év febr. hó 23. Miglészen kelt Gáspár Mihály algondnok és három társa által aláírt kötvény értelmében 71 frt hátralékos tanítói fizetésének kiadatását kéri.

Továbbá a miglészi tanítói hivatal felszítésére a főtiszteletű egyházkerület pénztárából járó évi 50 frtnak 1896. évre való kiutalásáért esedezik.

A 71 frt tanítói követelés tárgyában a miglészi ev. ref. egyház presbyteriuma nyilatkozattételre, illetőleg intézkedésre ezennel felhivatik.

Az egyházkerulettől járó évi 50 frt segély kiutalása iránti kérelem elutasított; mert államsegélyre felterjesztett tanítói javadalmaknak a kerületi segély ki nem utalható.

45. A kis-azari egyház előljárósága az iránt tesz felterjesztést egyházmegyénkhez, hogy a Kis-Azarban felállítandó állami elemi iskola esetére, a ref. iskola tulajdonát képező belhelyet a rajta lévő iskolai épületekkel együtt, a tulajdonjog fentartása mellett az állami iskola céljára felajánlották. Egyuttal kikötötték, hogy az állami iskolában mindenkor ev. ref. tanító alkalmaztassék.

Az egyházmegye a kis-azari egyház intézkedését helyben hagyja s megerősí-

tés végett az egyházkerületre felterjeszti.

46. Az abarai egyház előljárósága jelenti, miszerint templomtornyuk százados évfordulójának és hazánk ezeréves ünnepének emlékére, templomuknak célbavett javítását befejezték. Diszes új tornyot emeltek, templomuk tetőzetét vaspléhhel befedték, belsejét diszesen kifestették és külsejét is teljesen rendbehozták; a templomba egy 10 változatu új orgonát állítottak be 1240 frt értékben. Összes építkezésük az orgonával együtt került 4240 friba.

Ezen jelentés folytán azon óhajításukat fejezik ki, hogy templomuk felszentelésének ünnepélyét ez évi szeptember hó 20-án megtartva, ezen ünnepélyre az egyházmegyei kormányt s az egyházmegye közönségét meghívják.

A nagytiszteletű Esperes urat pedig arra kéri, hogy a jelzett időpontot az egyházmegyében körözni sziveskedjék.

Közgyűlésünk az abarai egyház közönségének, az egyháztanácsnak, Horkay Bertalan lelkésznek, Kovács Mihály gondnoknak, Fábíán István tanítónak, anyaszentegyházunk és vallásunk iránti áldozatokban és tettekben nyilatkozó szeretetért, az egyházemelkedés iránti buzgalmaért, jegyzőkönyvében elismerését fejezi ki. A szentelési ünnepélyre való meghívást köszönettel veszi s megbizza a ntű. Esperes urat, hogy az ünnepély idejét szokott módon körözze meg.

47. Ugyancsak az abarai egyház előjárósága tekintettel arra, hogy a f. évi márczius hó 25-én S.-a.-Ujhelyben tartott egyházmegyei közgyűlés 16. számú jegyzőkönyvi pontja arra hívta fel az abarai egyházat, hogy egy év leforgása alatt, egy teljesen különálló leányiskolát építsen; tekintettel továbbá arra is, hogy templomuk javítását az orgona beállítással együtt 4240 frtnyi költséggel csak e nyár folyamán végezhetik be és végül tekintettel arra, hogy a szegénysorsu hivek áldozatkészségét ez idő szerint tovább igénybe venni teljes lehetetlen: 5000 frt tőkesegélyre való ajánlatért folyamodik. Ezen összegből vennének iskolatelket, építenének reá új leányiskolát s a megmaradó összeget az egyház kerületnél lévő 2600 frtos 6 százalékos kölcsön törlesztésére, illetőleg kifizetésére fordítanák.

Közgyűlésünk tekintetbe véve az abarai egyház körülményeit, 5000 frt tőkesegélyre pártolólág terjesztik fel, utasítatik azonban, hogy eziránt a szabályzatban megállapított mód szerint folyamodjék.

48. Olvastatott a s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 12097 és 1896. május hó elsejéről kelt és Elek Sándor volt tussai lelkésznek 425 frt ártéri adó visszautalása tárgyában az esperesi hivatalhoz intézett elutasító végzése.

Miután ez ügyben a másodbiróságtól még meg nem érkeztek az iratok; ezen ügy tovább is nyilvántartásba helyeztetik.

49. Olvastatott Marikovszky János egresi községi

elemi népiskolai tanítónak kérvénye, melyben felekezeti tanító korában, a felső-zempléni ev. ref. egyházmegye özvegy-árva gyámintézetébe befizetett félrészvénye után eső jutalékának javára leendő kifizetéseért folyamodik.

Amennyiben Marikovszky János tanító kilépett az egyházmegye, sőt a felekezeti tanítók kötelékéből, az özvegy-árva-gyám-tár alapszabályainak 23. §-a értelmében kérelme nem teljesíthető.

50. Olvastatott Urbán Mihály záhonyi ev. ref. lelkésznek kérvénye, melyben özvegy-árvatári részvény-jogosultságának kimondását s a felosztandó özvegy-árvatárból részvény-illetőségének kiadatását kérelmezi.

Miután egyházmegyénk kötelékéből kilépett, az özvegy-árva-gyám-tári szabályok 23. §-a értelmében, kérelme nem teljesíthető.

51. A kistráskai egyház betérjesztett jelentésében, templomépítésből eredt adóssága törlesztésére a f. év tavaszán, az országos közalaphól nyert 1600 frt tőkéssegélyről részletesen leszámolva — tudomásra hozza, hogy abból és a hivekre kivetett 2104 frt 50 kr. rendkívüli egyházi adóból, az adósság teljes kifizetése és a tőkéssegély 1 és fél százalékos kamatára lekötött 400 frton felül, az egyháznak még 805 frt gyümölcsöző tőkepénze marad.

Ezen jelentés örvendetes tudomásul vétetik és a kivetésből még be nem fize-

tett 1763 frt 30 kr. nyilvántartásba vétele mellett az egyháztanács felelősség terhe alatt köteleztetik annak pontos behajtására.

52. Olvastatott a f. évi augusztus 18-án Gálszécsben tartott egyetemes tanítói értekezlet jegyzőkönyve, a melynek 2|6. pontja alatt tekintetbe vételével annak mert a tanítók körü értekezleti napidijakat nem kapnak; tekintetbe vételével továbbá annak, hogy habár egyes egyházak készséggel gondoskodnak is az értekezlet tagjainak ellátásáról, de némely helyen erre nézve semmit sem hajlandók tenni; tekintetbe vételével még annak is, hogy falu helyen a tanítók nem tudják magukat ellátni: kötelezni kéri az egyházakat a körü értekezleti tagok ellátásáról gondoskodásra.

Közgyűléstünk a tanító értekezlet kérését, egyrészt már e tárgyban az egyházkerület végérvényes határozata, másrészt a különben is soknemű terhet viselő egyházak szegénysége miatt nem teljesítheti.

53. Ugyanazon jegyzőkönyv 3. pontja alatt sajnálattal jelenti az értekezlet, hogy mélt. Dókus Gyula világi tanácsbíró, az egyesület világi elnökségéről lemondott s érdemeinek jegyzőkönyvbe vétele mellett őt tiszteletbeli tagjává megválasztván: kéri az egyházmegyét Nemes Lajos tanácsbírónak világi elnökké történt megválasztását megerősíteni méltóztassék.

Annak méltó elismerése mellett, hogy Dókus Gyula Ő Méltósága, ugy a tanítói testület és annak tagjai, de különösen ref. egyházunk és iskolánk ügyei érdekében kifejtett buzgó munkássága által tiszteletre méltó érdemeket szerzett: ezen érdemeket e helyen is elismerve, az egyetemes tanítói értekezéslet világi elnökségéről történt lemondását tudomásul veszi és arra Nemes Lajos világi tanácsbíró megválasztását megerősíti.

54. Ugyanezen értekezéslet jegyzőkönyvének 8. pontja alatt köztudomásra hozza, hogy Pányoky Dániel kistoronyai tanító a jövő évben 50 évet tölt el a tanítói hivatalban, a midőn is érdemekben megöszült, szeretett és tisztelt tagját a tanítói testületnek azzal is kívánván megtisztelni, hogy a jövő évben 50 éves jubileumot rendez a tiszteletére: felkéri az egyházmegyét, hogy ily hosszú időn át hiven és buzgón működött férfiú kitüntetésére irányzott tervezetet elfogadni és az ünnepély minél fényesebb sikere tárgyában a maga részéről is minden lehető megtenni méltóztassék.

Egyházmegyei kormányunk Pányoky Dániel kistoronyai tanítót, mint az iskolai nevelés és oktatásügy hivatott és buzgó munkását mindig a legjelesebb tanítók sorába tartozónak tekintvén és érdemeit mindenkor elismervén, csak benső örömmel fogadja az ő 50 éves tanítói jubileuma megünneplésére vonatkozó tervezetet és kijelentésével annak, hogy ahhoz az egyház-

megye is hozzá kíván járulni: felhívja a tanítói testületet, hogy az ünnepély módoszataira nézve készítsen javaslatot és azt az esperesi hivatalhoz jó előre terjessze be.

55. Ugyanazon értekezés 10. jegyzőkönyvi pontja alatt jelentetik, hogy Váradi Pál deregnyői, Nyitrai József lasztoméri, Tóth Antal Ferencz szalóki, Földi Tamás szöllőskei tanítók, az egyetemes tanítói gyűlésen meg nem jelenvén: megbírságotatásukat kérelmezi.

Közgyűlésünk felkéri Esperesét, hogy ha nevezett tanítók elmaradásukat alaposan igazolni nem fogják; az alapszabályban megszabott 2—2 frt bírságot rajtok hajtassa be.

56. Elnöklő Esperes bemutatja a gálszécsi körjegyzőség intő iratát, a mely szerint az egyházmegyei magtári alap 54 frt 34 kr. tőkekamat adóval lett megróva.

Miután adótörvényeink értelmében fenti követelés minden alapot nélkülöz: egyházmegyénk megbizza Gyarmathy Soma özvegy-árvagyámintézeti pénztárnokot, hogy annak töröltetése iránt a szükséges lépéseket az adófelszólamlási bizottságnál haladéktalanul tegye meg.

57. Folyó évi márczius hó 25-én S.-a. Ujhelyben tartott k. i. bírósági ülésnek IV. pont alatt hozott határozata értelmében Bessenyei Bertalan miglészi földbir-

tokos és kassai lakos arra köteleztetett, hogy a miglészi templom falára helyezett családi székét vétesse le.

Ennek következtében Bessenyei Bertalan levelet intézett a miglészi presbyteriumhoz, melyben kijelenti, hogy a miglészi egyház kötelékéből kilép s egyszersmind a tagosítás alkalmával a miglészi lelkészi javadalom javítására adott 5 hold földet visszaköveteli.

Ezzel kapcsolatban olvastatott a miglészi egyház presbyteriumának f. évi aug. hó 10-ről egyházmegyénkhez ez ügyben intézett felterjesztése is, melyben jelenti, hogy Bessenyei Bertalan a széket kivitette; a másik két tárgyra pedig egyházmegyei határozatot kér.

Ezen beterjesztett iratok semminémü egyházmegyei határozatot nem igényel-
vén, tudomásul vétetnek.

58. Olvastatott Soltész Károly miglészi nyugalmazott ref. lelkésznek, ezidőszerint Baranya községi lakosnak kérvénye, melyben az egyházmegyei özvegy-árvagyámtárból nyugdíjilletéket kér, esetleg befizetett illetékének és annak kamatai visszafizetéseért folyamodik.

Miután az özvegy-árvatári alap csak özvegyek és árvák részére alapított, kérelme az alapszabályok értelménél fogva nem teljesíthető.

59. Olvastatott a tanügyi választmány f. évi aug. hó 3-án S.-a.-Ujhelyben tartott gyűlésének jegyzőkönyve, melynek;

a) több pontjában jelentés tétetik az iskolák szel-

lemi állapotáról, mely szerint kitünő iskolák: a s.-a.-ujhelyi mindhárom, ladmóczy, m.-izsépi, bodzás-ujlaki, deregnyői, kis-azari, abarai; dicséretesek: a nagy-bári-i, esernahói, kis-toronyai, kis-ráskai, nagy-ráskai, málezai, szalóki, vásárhelyi, szőlőskei, kolbásai, gálszécsi; kielégítők: a mihályi-i, lasztoméri, morvai, miglészi.

Tudomásul szolgál.

b) Tanító hiány miatt szünetelt az iskola Nagy-Toronyán, M.-Jesztreben, Szürnyegen, Zemplénben, Hardsán, Lasztócon, Garanyban, Morván és Tussán ápril haváig. Bánóczon ápril 24-től az iskolai év végéig.

Tudomásul szolgál.

c) Ugyanazon jegyzőkönyv több pontja alatt jelentés tételik arról, hogy a kazsui, gercselyi, kelecsenyi, töke-terebesi, gálszécsi, gatályi állami és a morvai iskolákban, valamint a szerdahelyi, borsii és szögi leányegyházakban s a közeli tanyákon, a nagy-mihályi állami iskolában ápr. 24-ig, Bánóczon ápr. 24-től az iskolai év végéig az illetékes lelkészek teljesítették a vallás- és ének-tanítást; az egresi államilag segélyezett községi iskolában pedig az ottan alkalmazott Marikovszky János ev. ref. vallásu tanító.

Jelentés tételik arról is, hogy a legényei, kolbásai, kis-azari iskolákban egész éven át, Lasztómérban ápr. 24-ig, Tussán ápr. 24-től az iskolai év végéig a köziskolai oktatást is a lelkészek teljesítették.

Tudomásul szolgál.

d) A nagy-mihályi állami iskolában, valamint Rebrinben az ev. ref. gyermekek nem készítették elő a confirmációhoz, ez utóbbi egyházban vallásoktatásban sem részesültek. Lasztomérban törvénytelenül a tanító s nem a lelkész teljesítette a confirmációi oktatást.

Utasítatik a lasztoméri lelkész, hogy jövőben a confirmációi oktatást önmaga teljesítse; Rebrinben pedig a vallásoktatást lelkiismeretes kötelességének tartsa. Egyébiránt az egyházlátogatóság figyelmébe ajánltatik, hogy ifj. Virág József lasztoméri lelkész, ezen lelkészi szolgálataért a rebrini hívek részéről valami díjazásban részesíttessék s azon esetben maga az egyházmegye is hajlandó lesz e célra némi segílyt adni.

e) Padozatlan a tanterem: Kis-Ráskán, Málczán, Szalókon, M.-Izsépen, Szürnyegen, Lasztomérban, Nagy-Ráskán. Lasztomérban ezenkívül tisztátalan, meszeletlen, nemkülönben Nagy-Báriban is. Nagy-Ráskán, Bodzás-Ujlakon, Csernahón botrányosan nyomoruságos, elavult céltalan épület az iskola és tanítói lak is.

Mindezen iskolák előjáróságai utasítatnak iskolájok kipadlózására, a lasztoméri és nagybárii iskolák előjáróságai ezenkívül az iskola kimeszelésére is. A nagy-ráskai, bodzás-ujlaki és csernahói előjáróság pedig arra utasítatik, hogy a népesség arányához mérten s a kor követelményeinek megfelelő, célszerű új iskolai épületet s tanítói lakot építsen.

f) Hiányos a felszerelés Kis-Ráskán, Lasztomérban, Vásárhelyen, M.-Izsépen. Lasztomérban ezenkívül hiányzott a felvételi-napló és iskolai anyakönyv s az iskolásoknak tankönyveik nem voltak.

Ezen iskolák előjárói utasítatnak a felszerelés mielőbbi beszerzésére. A lasztoméri iskolaszék ezenkívül arra is utasítatik, hogy a hiányzó iskolai okmánykönyveket az egyház költségére, a tankönyveket pedig a szülők költségére még az iskolai év elején szerezzék be.

g) Mihályiban és Nagy-Báriban részben nem a sárospataki irodalmi kör által kiadott népiskolai tankönyvek használtattak. A mihályii tanító a magyar nyelvtan tanítását elhanyagolta. Nagy-Báriban pedig sok gyermeknek tankönyve nem volt.

Ugy a mihályii, mint a nagy-báriban tanító, azért mert nem a sárospataki irodalmi kör kiadványait használták népiskoláikban; elnöki megintésben részesítendő. A mihályii tanító ezenkívül a magyar nyelvtan tantervszerű tanítására szigorúan utasítatik.

A nagy-báriban iskolaszéknek pedig meghagyatik, hogy az iskolába járó gyermekek tankönyveiről az illető szülők költségére gondoskodják.

h) Szalókon télben nem volt ismétlődő iskola.

Utasítatik a szalóki tanító és az iskolaszék, hogy az ismétlő iskolai tanításról télben is gondoskodjanak.

i) A tanügyi választmányi jegyzőkönyvben előterjesztett panasz szerint, az iskolalátogatók, mint a tanügyi választmány kötelezett tagjai, a választmányi gyűlésben nem jelennek meg kellő számmal.

Egy olyan fontos ügyet, mint az iskolalátogatók feletti tanácskozás, tartsák bizalmi állásukból kifolyó kötelességüknek az iskolalátogatók s a tanügyi választmányi gyűlésen való megjelenésre felhivatnak.

60. A tanügyi választmány jelentése szerint: Hutka József a tanügyi választmányi jegyzőségről lemondott és helyébe Kádár János legényei lelkész választatott meg.

Tudomásul szolgál.

61. Olvasatott a lelkészi értekezlet jegyzőkönyve,

Melyet egyházmegyénk egész terjedelemben tudomásul vett. Egy pontjából azonban az tűnven ki, hogy az egyházlátogatóság ellátását illetően, az egyházak egy része nem akarja tudni kötelességét, illetve különféle képen járnak: utasítatnak az összes egyházak, hogy ott a hol mostanáig, e tekintetben, nem az egyházi törvények rendelkezései szerint jártak el, jövőre nézve ezek rendelkezéseit vegyék alapul.

62. Tudomást nyervén egyházmegyénk, hogy a nagy-kázméri templom tűz ellen mindez ideig biztosítva nincs:

Anyagi felelősség terhe alatt utasítatik a presbyterium, hogy a biztosítást azonnal eszközölje.

63. A tárgyalás folyamán arról nyervén értesítést egyházmegyénk, hogy a kis-toronyai templom és tanítói lakás, az új tíz éves ciklusra tűz ellen nem biztosított:

Megbizza Esperesét, hogy ezen ügyet vizsgálja meg és a kiderítendőkhöz képest járjon el.

64. Földi Tamás szőlőskei tanító ellen azon panasz emeltetvén, hogy a tanítói lakásból, az egyháztanács engedelmével, az iskolai tanterembe költözött át és a tanulás céljára már csak világosság tekintetéből is alkalmasabb tanítói lakást fordította át tanteremnek.

Nevezett tanító utasítatik, hogy az iskolai tantermet rendeltetési céljának azonnal adja át, és ha netalán a tanítói lakás valami tekintetben javítást igényel, annak eszközzésére a szőlőskei egyházat ezennel utasítja.

65. Özvegy Magyar Istvánné vásárhelyi, — Mózes Mihályné nagy-ráskai tanítói özvegyek segélyért folyamodnak.

Kérelmök figyelembe vétel végett a segélyosztó választmányhoz tétetik át.

66. Olvastatott Soltész Károly nyugalmazott lelkész nejének levele, melyben előrebocsátásával annak, hogy férje tőle különválva él, fizetése egy részének kiadását vagy más egyházmegyei segélyt kér.

Egyházmegyénk a lelkészek házi ügyeibe avatkozni nem kívánván, de ily természetű segélylyel sem rendelkezvén: folyamodó nő kérelme figyelembe vehető nem volt.

67. Az egyházmegyét illető segélyek szétosztására a segélyosztó választmány tagjaiul

Esperesünk elnöklete alatt Isaák János, Dókus Ernő világi tanácsbírák, Szegő Benő, Kádár János lelkészek, Gyarmathy Soma főjegyző választatnak meg.

68. A lelkészavatással összekötött egyházkerületi őszi gyűlésre képviselőkül megválasztatnak és kiküldetnek:

Fejes István esperes, Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elnökök mellett, Sárkány Imre, Ujj István egyházi, — Dókus Ernő, Lónyay Gábor, Nemes Lajos világi tanácsbírák, Gyarmathy Soma főjegyző.

69. A jegyzőkönyv hitelesítése és a közalapi segélyfolyamodványok elbírálása

Esperes ur elnöklete alatt Isaák János, Nemes Lajos, Ujj István tanácsbírák és a jegyzői kar által 1896. év szeptember 17-én foganatosított.

Birósági ügyek.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1896. évi augusztus hó 27-én Kolbásán tartott üléséről felvett

— J E G Y Z Ő K Ö N Y V E. —

Jelen voltak a bíróság részéről: Fejes István esperes, Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok, mint elnökök; Sárkány Imre, Hajzer Endre, Ujj István, Gyarmathy Soma egyházi. — Isaák János, Dókus Gyula, Dókus Ernő, Nemes Lajos világi tanácsbírák, Hutka József Jegyző.

I.

Olvastatott Földi Tamás szállóskei tanító két rendbeli panaszirata, melynek egyikében hivatali kötelessé-

geinek pontos teljesítésére hivatkozva és hangsúlyozva, hogy azzal teljességgel nincsen arányban az anyagi javadalmazás: annak rendezésére, illetve fizetésének félévi előleges részletekben történő kiszolgáltatására kéri kötelezni a szállóskei anya, — és filiális egyházak hiveit.

A másik panasziratban, a tanítói lakás és belhely elhanyagolt állapotát rajzolva panaszolja, hogy a hivek azt javítani nem akarják, bekerítéséről nem gondoskodnak, mely miatt a múlt évben is az ő saját javadalmát képező 4 szekér fa nagy részének felhasználásával, ő maga volt kénytelen részben bekerítettetni. A 2. és 4. pont alattiakban pedig egyenesen a lelkész ellen emel vádat a tekintetben, hogy a tanítói állami segély-pótlékból a lelkész még mai napig sem adott át neki 11 frt 50 krt. és hogy 12 frtban megállapított 4 drb. marhalegeltetési jogától fosztotta meg a lelkész. S így az 1. pont alatt 5 frt., a 2. pont alatt 11 frt 50 kr., a 3. pont alatt 20 frt., a 4. pont alatt 12 frtra számítja fel megkárosodását, illetve fizetése csönkulását.

Mielőtt az egyházmegyei bíróság a fenti panasz illetve vád tárgyában érdemlegesen határozna, mindkét beadványt oly utasítással küldi meg a szállóskei és filiális egyház lelkészének és presbyteriumának, hogy azokra nézve részletesen nyilatkozni és nyilatkozatukat 30 nap alatt az esperesi hivatalhoz beterjeszteni tartásuk felelősséggel járó kötelességüknek.

II.

Tárgyaltatott Ujlaky János tussai helyettes-lelkész

kérvénye, melyben 1894. év tavaszán általa Lasztomérban lucerna alá jól elkészített 2 hold földbe elvetett és csak egy évig használt lucernás 22 frt 80 krt tevő árának, utódja Virág József ellen megítélni s őt annak megfizetésére kötelezni kéri.

Tekintve azt, hogy Virág József nyilatkozatából, melyet az esperesi hivatal által hozzá befelelés végett kiadott, világossá lett az, miszerint az ellene követelésbe helyezett 22 frt 80 kr. lucernamag árát panaszlónak azért nem fizette meg, mert ő a lucernást tavasszal, a midőn már ahhoz joga sem volt, marháival hónapokon át legeltette és betapostatta, mely körülmény hiteles községi bizonylattal is igazolva lévén: egyházmegyei bíróság Ujlaky Jánost követelésével elutasítja.

III.

Ujlaky János, volt lasztoméri rendes, most tussai helyettes lelkész 1-ször: az iránt folyamodik a k. i. bírósághoz, hogy a lasztoméri egyházban teljesített kántori és tanítói szolgálatokért, a lasztoméri kántori s tanítói földekből őszi vetés alá eső egyharmad rész jövedelmi járulék, illetőleg annak holdankénti 15 frt évi bére, összesen: 49 frt. javára állapittassék meg.

2-szor: hogy Liszkay József füzesséri lakos ellen, lasztoméri lelkész idejebeli szolgálataiért, 1894. évről 3 frt, 1895. évről pedig 4 frt, összesen: 7 frt követelése ítéltessek meg.

Ujlaky János lelkésznek mindkét ügyre vonatkozó kérelme elutasított.

Az elsőre nézve azért, mert a f. évi márc. hó 25-én S.-a.-Ujhelyben tartott k. i. bírósági ülésnek VII. pont alatt hozott végzése szerint ez ügyben már egyszer elutasított s ezen határozat jogerőssé vált.

Az utóbbira nézve azért, mert annak leszámolását lasztoméri lelkész idejében elmulasztotta.

IV.

Gecse Géza volt tussai káplán utolsó egynegyed évi fizetése fejében 12 frt 50 krt tevő összegnek megállapítását kéri, volt főnöke Elek Sándor tussai nyugalmazott lelkész ellen.

E tárgyban kihallgatott Elek Sándor az esperesi hivatalhoz intézett iratában azt állítja, hogy őt Gecse Géza az utolsó évnegyedben elhagyta s így segédlelkészi teendőket sem teljesített, sőt bizonyos temetésért járó 4 frt stóláját tudta nélkül felvette, tehát nem tartozik neki semmivel.

Tekintve azt, hogy Elek Sándor annak idején nem emelt panaszt az egyházmegyei hatóság előtt az iránt, hogy Gecse Géza az utolsó évnegyedben nem teljesített segédlelkészi szolgálatokat, 8 frt 50 kr.-nyi összegnek Gecse Géza javára való kifizetésére ezennel köteleztetik.

A mi pedig Gecse Géza ellen való visszkövetelését illeti, azt egymásközt számolják el.

V.

A püspöki hivatal, esperesi hivatalunkhoz átteszti, a nagy-mihályi kir. járásbiróságnak Ujlaky János volt lasztoméri lelkész ellen hozott azon ítéletét, mely szerint lasztoméri lelkész idejében, a tanítói kötelességek teljesítése alkalmából egy iskolás gyermeknek testileg való bántalmazásáért 10 frt pénzbírságra ítéltetett.

Elnöki megintésben részesítendő.

J e g y z e t t é k :

Gyarmathy Soma egyházmegyei egyházi főjegyző: az 1. 2. 3. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 30. 31. 32. 35. 36. 38. 39. 51. 52. 53. 54. 55. 64. 65. 67. 68. 69. és az I. és II. birósági pontokat.

Dókus Ernő világi főjegyző: az 5. 6. 13. 14. 16. 17. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 33. 34. 37. 56. 61. 62. 63. és 66. pontokat.

Hutka József egyházi aljegyző a 15. 18. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 57. 58. 59. 60. és a III. IV. és V. birósági pontokat.

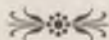

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. A gyűlés megnyitása.
2. Kun Bertalan püspök 30 éves püspöksége alkalmából üdvözlő felirat.
3. Tóth Ferencz halála bejelentetik s érdemei megörökítettnek.
4. Tóth Ferencz tanácsbíró helyére szavazás rendeltetik.
5. Gyarmathy Soma tanácsbíróvá választatik.
6. Gyarmathy Soma lemondása a főjegyzőségről.
7. Réz László Homonnán lelkészi állását elfoglalja.
8. Közalapi segélyekről esperesi jelentés.
9. Virág József lasztoméri lelkész választása.
10. Lelkészek felavatási ügye.
11. Tanítók bekebelezése.
12. Az újonnan belépett tanítók a hivatali esküt leteszik.
13. Dókus László világi aljegyzővé választása.
14. Szextin Antal és Illés János tanítók ügye.
15. A csernahói egyház peres ügye.
16. Homonnai missiói ügy.
17. Kistoronyai urbéri pusztá fundusának ügye.
18. Tussai lelkészi fizetés ügy.
19. Tussai iskola kibővítési ügye.
20. Tussai iskolai tanítás ügye.
21. Szerdahelyi tőke vagyon rendezése.
22. Mihályii adóügy.

23. Nagybárai magtárügy.
24. Szöllőskei adóügy.
25. Hardicsai papi, tanítói lakás és iskola ügye.
26. Hardicsai lelkészi fafizetés ügy.
27. Kolbása új papilak építésére utasíttatik.
28. A miglészi egyház jelentése Soltész Károly tartózkodásáról.
29. Kiszari tanítói birtok telekkönyvi ügye.
30. Segédlelkészek alkalmazása s tanítók választásának ügye.
31. Az egyházi anyagi ügyeket magában foglaló szabályrendelet készítése.
32. Kérészi Barna tiszánánai lelkész levele.
33. Szűrnyegi tanító választás.
34. Nagy-Mihály és Rebrin kérelme missiói egyház létesítése tárgyában.
35. Építkezési költségvetések megerősítése.
36. Dókus Ernő és neje Ragályi Ilona adománya.
37. Jelentés a nagykázméri templomjavítás költségeiről.
38. Gecse Géza folyamodványa.
39. S. A.-Ujhelyi egyház kérvénye.
40. Stépán Sándor alapítványa.
41. A málcái egyház rendkívüli egyházi adókiivetésének megerősítése.
42. Tanítói részletes értekezlet tartása.
43. Miglészi tanítói állami segélypótlék ügye.
44. Kastély György folyamodványa.
45. Kis-Azar iskolai épületét állami iskola céljára az államnak felajánlja.
46. Az abarai templom újraépítése s felszentelése.
47. Abara tőkességély ügye.
48. Tussai adóügy.
49. Marikovszky János folyamodványa.

50. Urbán Mihály kérvénye.
51. Kistráskai egyház tőkéssegély ügye.
52. Az egyetemes tanító értekezlet, a köri értekezlet ellátásáról kér gondoskodást.
53. Dókus Gyula lemondása az egyetemes tanítói értekezlet világi elnökségéről s arra Nemes Lajos választatik meg.
54. Pányoki Dániel jubileuma.
55. Több tanító birságolása.
56. Magtári tőke-kamat adóügy.
57. Bessenyei Bertalan családi-szék ügye.
58. Soltész Károly folyamodványa.
59. Tanügyi választmány jelentése az iskolák állapottáról.
60. Hutka József lemondó levele a tanügyi jegyzőségről.
61. Lelkészi értekezlet jegyzőkönyve tudomásul vétetik.
62. A nagykázméri templom tűz ellen biztosítása elrendeltetik.
63. A kistoronyai egyházi épületek tűzkárbiztosítása.
64. Földi Tamás ellen panasz emeltetik.
65. Tanítói özvegyek segélyért folyamodnak.
66. Soltész Károlyné levele.
67. Segélyosztó bizottság választása.
68. Az egyházkerületi őszi gyűlésre képviselők választása.
69. A jegyzőkönyvi pontok hitelesítése.

Birósági ügyek.

- I. Földi Tamás panasza a szőlőskei egyház és lelkész ellen.
- II. Lasztoméri lucernási peres ügy.
- III. Ujlaky János panasza a lasztoméri tanítói díjazása iránt.
- IV. Geese Geiza panasza Elek Sándor volt tussai lelkész ellen.
- V. Ujlaky János megintése.

Betűrendes tárgymutató

arra, hogy mely jegyzőkönyvi pontok, mely egyházakat,
vagy egyeseket illetnek.

Abara 46. 47.

Bánóc 11.

Bernáth Elemér 68.

Berencsi Endre 59.

Bodzás-Ujlak 59.

Bottka Bertalan 10.

Butykai István 11. 12.

Csernahó 15. 59.

Dókus Ernő 22. 36. 67. 68.

Dókus Gyula 53.

Dókus László 13.

Elek Sándor 48.

Ésperesi hivatal 4. 11. 12. 14. 15. 17. 18. 20.

23. 24. 25. 26. 38. 43. 45.

46. 47. 51. 54. 59. 61. 62.

63. 65. 67. 68.

Földi Tamás 12. 55. 64.

Gecse Geiza 38.

Gyarmathy S. 5, 6, 56, 67, 68.

Hajzer Endre 22.

Haniszko János 11, 12.

Hardicsa 11, 25, 26.

Homonna 7, 16.

Hutka József 60.

- I**llés János 12, 14.
Isaák János 37, 67.
Iskolai körlátogatók 59.
Kádár János 37, 67.
Kastély György 43, 44.
Kis-Azar 29, 45.
Kis-Ráska 51, 59.
Kis-Toronya 17, 63.
Kolbása 27.
Lasztóc 11.
Lasztomér 9, 59.
Legenye 35.
Lónyay Gábor 68.
Magyar-Izsép 35, 59.
Málca 40, 41, 42.
Marikovszky Béla 11, 12.
Miglész 28, 43, 44, 57.
Mihalyi 22, 59.
Molnár István 33.
Nagy-Bári 23, 59.
Nagy Béla 29.
Nagy-Kázmér 37, 62.
Nagy-Mihály 34.
Nagy-Ráska 14, 59.
Nagy-Toronya 35.
Nemes Lajos 14, 18, 53, 68.
Nyitrai József 55.
Pányoky Dániel 54.
Péter Mihály 10.
Réz László 7, 10.
Sárkány Imre 18, 68.
S.-a.-Ujhely 39.
Soltész Károly 28, 58, 66.

- Stépan Gábor 40.
Stépan Sándor 40.
Szalók 59.
Szegő Benő 67.
Szerdahely 21.
Sextin Antal 14.
Szöllöske 24, 64.
Szürnyeg 33.
Tóth Antal Ferencz 55, 59.
Tussa 18, 19, 20.
Ujj István 34, 68.
Ujlaky János 18, 20.
Váradi Pál 55.
Vásárhely 59.
Virág József 9, 10, 34, 59.

